ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1947

Vyhlásené: 12.08.1947 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

142.

ZÁKON

ze dne 11. července 1947

o revisi první pozemkové reformy.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.
Předmět revise.

(1) Úprava pozemkového vlastnictví, provedená podle zákona ze dne 16. dubna 1919, č. 215 Sb., o zabrání velkého majetku pozemkového (v dalším „zákon záborový"), a podle předpisů jej provádějících (první pozemková reforma), se podrobuje revisi, pokud jde o

a) pozemkový majetek, který byl ze záboru vyloučen podle § 3, písm. a) nebo propuštěn podle § 11, věty druhé záborového zákona nebo ponechán vlastníku podle § 20 zákona ze dne 30. ledna 1920, č. 81 Sb., kterým se vydávají po rozumu § 10 záborového zákona ustanovení o přídělu zabrané půdy a upravuje se právní poměr k přidělené půdě (zákon přídělový), je-li dosud ve vlastnictví osob, u nichž byl ze záboru vyloučen nebo propuštěn (ponechán), nebo jejich dědiců,

b) zabraný pozemkový majetek, o němž dosud nebylo rozhodnuto ani propuštěním ze záboru, ani ponecháním podle § 20 přídělového zákona, a u něhož dosud nebylo provedeno přídělové řízení (revise dohod o převzetí zabrané půdy),

c) majetkové soubory, u nichž bylo rozhodnuto, že nebude použito ustanovení § 4 záborového zákona, nebo které byly ze záboru propuštěny,

d) zemědělské a lesní podniky nebo jiné samostatné hospodářské jednotky, vytvořené ze zabraného majetku pozemkového jednak přídělem nebo směnou podle přídělového zákona nebo koupí půdy zabrané podle § 7 záborového zákona, jednak koupí půdy ze záboru vyloučené podle § 3, písm. a) nebo propuštěné podle § 11 záborového zákona, po případě půdy ponechané podle § 20 přídělového zákona, přesahuje-li jejich výměra 50 ha veškeré půdy (v dalším „zbytkové statky"). Pokud podle dalších ustanovení bude vlastníkům zbytkových statků ponechána půda do výměry 50 ha, mají právo, aby jim byly ponechány pozemky zemědělské nebo lesní pokud možno podle jejich volby co do druhu. Do této výměry se nezapočítává pozemkový majetek, který nebyl získán z půdy původně zabrané nebo ze záboru propuštěné (ponechané).

(2) Směnil-li vlastník pozemkový majetek nezabraný (svobodný) za pozemkový majetek zabraný (§ 24 přídělového zákona), podléhá revisi zabraný pozemkový majetek, získaný směnou, jen u toho vlastníka, po případě jeho dědiců, a to jen pokud jde o výměru, která, přihlížejíc k jeho bonitě a technickovýrobním potřebám podniku, přesahuje hodnotou majetku směnou za něj odevzdaného.

(3) Nemovitosti propuštěné ze záboru podle § 11, věty první záborového zákona mohou býti vyvlastněny i pod meze § 2 záborového zákona, je-li místní potřeba půdy naléhavá a nestačí-li pozemky zabrané, nebo žádá-li toho obecné blaho, při čemž se však vlastníku ponechá 50 ha

pozemkového majetku. O tomto nároku vlastníkově platí přiměřeně ustanovení § 11, věty první záborového zákona.

§ 2.
Provádění revise.

(1) Revisi podléhají rozhodnutí a opatření (včetně rozhodnutí o přídělu a po případě též přídělových listin), vydaná bývalým státním pozemkovým úřadem (zákon ze dne 11. června 1919, č. 330 Sb., o pozemkovém úřadě) nebo ministerstvem zemědělství [vládní nařízení ze dne 25. ledna 1935, č. 22 Sb., kterým se ruší Pozemkový úřad (Státní pozemkový úřad) a jeho působnost se přikazuje ministerstvu zemědělství], bývalým pozemkovým úřadem pro Čechy a Moravu (vládní nařízení ze dne 24. dubna 1942, č. 241 Sb., o pozemkovém úřadě pro Čechy a Moravu), na Slovensku též bývalým státním pozemkovým úřadem (zákon ze dne 22. února 1940, č. 45 Sb. z., o státním pozemkovém úřadě) - dále jen „pozemkový úřad“ -, pokud se vztahují na nemovitosti uvedené v § 1.

(2) Provésti revisi pozemkové reformy a vydati rozhodnutí o jejím výsledku přísluší ministerstvu zemědělství, na Slovensku zásadně prostřednictvím pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy; ministerstvo zemědělství rozhoduje podle usnesení revisní komise (odstavec 3). Revisní komisi přísluší usnášeti se o návrzích ministerstva zemědělství na revisi podle ustanovení § 1, odst. 3 a §§ 4 až 6. Není-li usnesení revisní komise v souladu s předpisy tohoto zákona, nebo nedošlo-li k jejímu usnesení ve lhůtě stanovené jednacím řádem, předloží ministr zemědělství věc vládě a vydá rozhodnutí podle jejího usnesení.

(3) Revisní komise má 6 členů a 6 náhradníků, které jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra zemědělství. Jednací řád této komise vydá vláda nařízením na návrh ministra zemědělství.

§ 3.
Soupis pozemkového majetku.

(1) Vlastníci nebo spoluvlastníci pozemkového majetku, uvedeného v § 1, jsou povinni sepsati a ohlásiti svůj majetek. Soupisové povinnosti podléhají osoby fysické bez rozdílu státního občanství a tuzemské i cizozemské osoby právnické. Jsou-li osoby soupisem povinné nezvěstné, zdržují-li se v cizině, nebo je-li jejich majetek pod národní nebo jinou úřední správou, je za ně soupisem povinen uživatel nebo národní (úřední) správce pozemkového majetku, na který se soupis vztahuje.

(2) Soupisem se zjistí jednak stav pozemkového majetku, který jest předmětem revise podle § 1, v den, kdy bylo rozhodnuto o jeho vyloučení, propuštění, ponechání, přídělu nebo odprodeji, jednak jeho stav ke dni soupisu. Na návrh ministerstva zemědělství, na Slovensku pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy, se vyznačí ve veřejných knihách, že jde o majetek, který jest předmětem revise.

(3) Bližší předpisy o soupisu a o vyznačení revise ve veřejných knihách (odstavec 2) vydá vláda nařízením.

§ 4.
Revise rozhodnutí podle § 3, písm. a) a § 11, věty druhé záborového zákona a § 20 přídělového zákona.

(1) Ministerstvo zemědělství zruší (§ 2, odst. 2) rozhodnutí podle ustanovení § 3, písm. a) záborového zákona, kterým byly vyloučeny zabrané objekty ze záboru, shledá-li při revisi, že u

vyloučeného objektu nebyly v počáteční den účinnosti záborového zákona splněny předpoklady podle tohoto ustanovení. V opačném případě vyloučení potvrdí.

(2) Ministerstvo zemědělství zruší (§ 2, odst. 2) rozhodnutí o propuštění půdy ze záboru podle § 11, věty druhé záborového zákona a o ponechání zabrané půdy podle § 20 přídělového zákona, pokud na ně dopadá ustanovení § 1, odst. 1, písm. a), shledá-li při revisi, že nebyly splněny zákonné podmínky pro propuštění nebo ponechání půdy. Z těchže důvodů zruší rozhodnutí o majetkových souborech uvedených v § 1, odst. ,1 písm. c), pokud jejich výměra přesahuje výměru podle § 2 záborového zákona. V opačném případě propuštění nebo ponechání potvrdí.

(3) Zrušením rozhodnutí uvedených v odstavcích 1 a 2 stávají se nemovitosti ze záboru vyloučené nebo propuštěné (ponechané) opět zabranými a předmětem rozhodování podle tohoto zákona, ačli v případech uvedených v odstavci 2 nebude vydáno nové rozhodnutí o propuštění podle § 11, věty druhé záborového zákona nebo o ponechání podle § 20 přídělového zákona. Vlastník zabraného majetku nemá právní nárok, aby mu byl ponechán pozemkový majetek chráněný podle § 20 přídělového zákona.

§ 5.
Revise dohod o převzetí zabrané půdy.

Zrušením nebo změnou rozhodnutí podle § 4, odst. 1 a 2 ruší nebo mění se zároveň příslušná ustanovení dohod, které sjednal pozemkový úřad s vlastníky zabraného majetku pozemkového a jeho převzetí [§ 26 zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 329 Sb., o převzetí a náhradě za zabraný majetek pozemkový (zákon náhradový), ve znění zákona ze dne 13. července 1922, č. 220 Sb., tzv. generální dohody o provedení pozemkové reformy]. Rovněž tak se ruší nebo mění ustanovení těchto dohod, podle kterých se odkládá u části zabraného majetku provedení pozemkové reformy na budoucí, v dohodách blíže určenou dobu; tento majetek se stává předmětem řízení podle záborového zákona. Ministerstvo zemědělství může i jiná ustanovení těchto dohod rušiti nebo měniti, jsou-li v rozporu s ustanovením tohoto zákona, bez ohledu na to, zda došlo ke zrušení nebo změně rozhodnutí podle § 4, odst. 1 a 2.

§ 6.
Převzetí zbytkových statků.

(1) Ministerstvo zemědělství převezme zbytkové statky [§ 1, odst. 1, písm. d)], jsou-li dány předpoklady dále uvedené. Převzetím přecházejí tyto nemovitosti do vlastnictví státu. Pro převzetí platí přiměřeně ustanovení náhradového zákona.

(2) Zbytkové statky budou převzaty, zjistí-li ministerstvo zemědělství, že

a)

1. původní nabyvatel směnil nezabrané nemovitosti za nemovitosti nepřiměřeně hodnotnější, aniž byl oprávněným uchazečem podle § 1 přídělového zákona, po případě podle § 50a, odst. 2 náhradového zákona (§ 1, odst. 2), nebo že
2. původní nabyvatel nabyl nemovitostí jakýmkoliv jednáním svým nebo svého zástupce nebo osob třetích, zakládajícím skutkovou podstatu trestného činu nebo porušení úřední povinnosti, bez zřetele k tomu, možno-li ještě pachatele stíhati; nebyl-li pachatel ani trestně ani kárně uznán vinným, jest zjištění, zda jednání zakládá skutkovou podstatu trestného činu nebo porušení úřední povinnosti, vyhrazeno čtyřčlenné komisi jmenované vládou k návrhu ministerstva spravedlnosti ze soudců z povolání, nebo že
3. přídělová cena neodpovídala ustanovení § 77 náhradového zákona, po případě nabývací cena, za kterou byl získán zbytkový statek ze zabraného nebo propuštěného (ponechaného) pozemkového majetku, byla nižší, než by byla bývala přídělová cena podle § 77 náhradového

zákona, a že zbytkový statek je dosud ve vlastnictví původního nabyvatele nebo jeho dědiců, nebo že

4. půda lesní nesloužila k účelům uvedeným v § 10, odst. 3 přídělového zákona a nevykazovala náležitosti tam uvedené, nebo

b) ke dni 8. července 1946 vlastník (nabyvatel)

1. na zbytkovém statku trvale osobně nehospodařil nebo neměl v sídle podniku své stálé bydliště nebo nebyl zemědělec (hospodaření nebylo jediným zdrojem jeho obživy), pokud nejde o případy, kdy vlastníku okolnostmi na jeho vůli nezávislými (stáří, nemoc, vdova po hospodařícím zemědělci, nezletilost a pod.) nebo z důvodu výkonu veřejné funkce bylo zabráněno na zbytkovém statku trvale osobně hospodařiti, nebo že
2. neměl osobní náležitosti, které se vyžadují podle § 1 přídělového zákona nebo § 50a, odst. 2 náhradového zákona od uchazečů o příděl zabrané půdy, nebo že
3. nesplnil řádně podmínky, na které jest vázán příděl půdy podle přídělového zákona, po případě podle zákona ze dne 27. května 1931, č. 93 Sb., kterým se mění a doplňují předpisy o právním poměru k přidělené půdě (malý přídělový zákon), ve znění předpisů jej doplňujících a měnících, nebo jiné podmínky uložené mu původními rozhodnutími o přídělu (přídělovými listinami) nebo rozhodnutími o schválení trhových smluv podle § 7 záborového zákona, po případě rozhodnutími o schválení převodu pozemkového majetku na nynější vlastníky (nabyvatele).

(3) Je-li místní potřeba půdy naléhavá k uspokojení uchazečů oprávněných podle § 8, odst. 1, nebo žádá-li to veřejný zájem, lze převzíti část zbytkového statku přesahující výměru 50 ha. O nároku vlastníkově na ponechání této výměry platí přiměřeně ustanovení § 11, věty první záborového zákona.

(4) Ze zbytkových statků, které nejsou již ve vlastnictví původního nabyvatele nebo jeho dědiců, se ponechá vlastníku na jeho žádost půda ve výměře 50 ha, nejde-li o případy uvedené v odstavci 2, písm. a), č. 2 a nebyl-li nynější vlastník spoluvinen nebo účasten na některém z jednání uvedených v tomto ustanovení, nebo nejde-li o případy uvedené v odstavci 2 písm. b). O tomto vlastníkově nároku platí rovněž přiměřeně ustanovení § 11, věty první záborového zákona.

(5) Při převzetí zbytkových statků do vlastnictví státu jsou vlastníci živého a mrtvého zařízení, jež až dosud sloužilo hospodaření na nich, povinni prodati státu za úřední cenu poměrnou část tohoto zařízení; není-li stanovena úřední cena, platí cena obecná.

§ 7.
Náhrady za převzatý (vyvlastněný) pozemkový majetek a zbytkové statky.

(1) Za pozemkový majetek, který se stane zrušením rozhodnutí podle § 3, písm. a) nebo § 11, věty druhé záborového zákona nebo podle § 20 přídělového zákona, po případě zrušením příslušných ustanovení dohody o převzetí zabrané půdy, opět zabraným, přísluší, pokud bude převzat na podkladě rozhodnutí o revisi (§ 2, odst. 2), náhrada (přejímací cena), která se stanoví podle ustanovení §§ 41 a následujících náhradového zákona.

(2) Za půdu, která bude vyvlastněna podle § 1, odst. 3, přísluší náhrada ve výši ceny obecné.

(3) O náhradě za převzaté zbytkové statky platí přiměřeně ustanovení § 52 přídělového zákona, při čemž náhrada nesmí převyšovati obecnou cenu.

(4) Pro způsob placení náhrad podle odstavců 2 a 3 platí přiměřeně ustanovení o náhradových knihách a náhradových bankách podle zákona náhradového a předpisů jej doplňujících. Na žádost

vlastníka se vyplatí v případech hodných zvláštního zřetele, zejména je-li toho třeba k uhájení existence, náhrada zcela nebo zčásti v hotovosti.

(5) Knihovním věřitelům a oprávněncům, jejichž práva budou provedením revise pozemkové reformy podle tohoto zákona dotčena, přísluší úhrada do výše obecné ceny převzatého majetku. Jinak platí pro vyrovnání těchto závazků přiměřeně příslušná ustanovení náhradového zákona.

§ 8.
Příděl.

(1) Pozemkový majetek získaný pro účely přídělů podle tohoto zákona jest určen spolu s ostatním zabraným majetkem, pokud nebyl nebo nebude podržen státem pro účely všeobecně prospěšné (§ 10 záborového zákona), ani dosud nebyl přidělen, pro příděl

a) malozemědělcům k doplnění jejich zemědělské nesoběstačné usedlosti,

b) zemědělským zaměstnancům, malozemědělcům a rolnickým synům a dcerám, zejména pokud jsou krajany vracejícími se do vlasti (ústavní zákon ze dne 12. dubna 1946, č. 74 Sb., o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti), k vytvoření zemědělských usedlostí,

c) malým a středním zemědělcům, jimž byla půda vyvlastněna na stavby cest, železnic a jiných objektů veřejného zájmu po 1. lednu 1938,

d) veřejnoprávním korporacím pro účely veřejné,

e) zemědělským výrobním družstvům k účelům společného hospodaření a jiným zemědělským družstvům pro potřeby jejich provozu,

f) dělníkům, veřejným a soukromým zaměstnancům a maloživnostníkům do výměry nejvýše 0,5 ha pro stavbu vlastního domu nebo na zřízení zahrádky nebo na rozšíření provozních zařízení.

(2) Lesní půda se přidělí státu, svazkům územní samosprávy nebo lesním družstvům, a ve výjimečných případech jednotlivcům.

(3) Uchazeči o příděl uvedený v odstavci 1 musí mimo to prokázati,

a) že jsou československými státními občany nebo že jsou za ně považovány podle § 1 nebo § 2 ústavního zák. č. 74/1946 Sb.,

b) že jsou české, slovenské nebo jiné slovanské národnosti, že pravoplatným výrokem trestního soudu pro zločin neztratili volební právo, že jsou národně i státně spolehlivým a že i jejich rodinní příslušníci, žijící s nimi ve společné domácnosti jsou státně spolehliví, nejsou národnosti německé nebo maďarské a neztratili právoplatným výrokem trestního soudu pro zločin volební právo. Ustanovení o národnosti neplatí u osob, jmenovaných v §§ 1 a 6 zákona ze dne 19. prosince 1946, č. 255 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození. Pokud jde o osoby uvedené v § 84, odst. 1 zákona ze dne 18. července 1946, č. 164 Sb., o péči o vojenské a válečné poškozence a oběti války a fašistické perzekuce, neplatí ustanovení o národnosti, ačli nejde o příslušníky národnosti německé nebo maďarské.

(4) Přednostní právo na příděl půdy mají oprávnění uchazeči (odstavec 1), kteří se vyznamenali a zasloužili v národně-osvobozovacím boji, zejména vojáci a partyzáni, bývalí političtí vězňové a deportovaní a jejich rodinní příslušníci i zákonní dědicové, jakož i pachtýři a rolníci poškození válkou.

(5) Vyžaduje-li toho potřeba přídělu, může býti pozemkový majetek, získaný podle tohoto zákona, směněn za půdu jinou.

(6) Přídělové řízení provede ministerstvo zemědělství (na Slovensku pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy podle směrnic ministerstva zemědělství) v součinnosti se zástupci uchazečů (rolnickými komisemi).

(7) Pro stanovení přídělových cen platí ustanovení § 77 náhradového zákona, při čemž se srážek a přirážek uvedených v tomto ustanovení použije místo k účelům v něm zmíněným ke zlevnění přídělové ceny.

(8) Pro úpravu právních poměrů vztahujících se na přidělenou půdu platí přiměřeně ustanovení části čtvrté zákona ze dne 8. května 1947, č. 90 Sb., o provedení knihovního pořádku stran konfiskovaného nepřátelského majetku a o úpravě některých právních poměrů vztahujících se na přidělený majetek.

(9) Bližší předpisy k provedení ustanovení odstavců 1 až 8, zejména o nejvyšší přípustné výměře přídělu, směně půdy, jakož i o složení a působnosti rolnických komisí, vydá vláda nařízením. Rolnické komise budou osmičlenné, složené po jednom zástupci každé politické strany z řad uchazečů o přídel, ze tří členů příslušného Jednotného svazu zemědělců, rovněž z řad uchazečů o přídel, a z jednoho zástupce uchazečů o přídel na stavbu rodinných domků. V místě, kde není organisace některé z politických stran, provede jmenování svého zástupce v rolnické komisi okresní organisace příslušné strany z řad místních uchazečů.

§ 9.
Zabezpečení zaměstnanců.

(1) O zabezpečení zaměstnanců na pozemkovém majetku, který byl zabrán nebo se stane zabraným podle tohoto zákona, bude převzat podle § 6 nebo bude vyvlastněn podle § 1, odst. 3, platí místo ustanovení části V náhradového zákona a předpisů ji doplňujících zákon ze dne 30. ledna 1947, č. 16 Sb., o umístění a jinému zaopatření zaměstnanců na zkonfiskovaném zemědělském majetku a jejich rodinných příslušníků, jehož platnost a účinnost ve věci upravené ustanovením tohoto paragrafu se rozšiřuje i na Slovensko, s těmito odchylkami:

1. Kde se v zákonu č. 16/1946 Sb. mluví o zkonfiskovaném zemědělském majetku, po případě o jeho konfiskaci podle dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, rozumí se tím v tomto zákonu majetek převzatý nebo vyvlastněný, po případě převzetí nebo vyvlastnění podle tohoto zákona;
2. kde se v zákonu č. 16/1947 Sb. mluví o Národním pozemkovém fondu při ministerstvu zemědělství, rozumí se tím ministerstvo zemědělství;
3. ustanovení § 5, odst. 3, jakož i § 8, odst. 2 zák. č. 16/1947 Sb., pokud se vztahují na nároky z dřívějšího pracovního (služebního) poměru, tu neplatí;
4. v §§ 1 a 2 zák. č. 16/1947 Sb. uvedený den 23. června 1945 se nahrazuje dnem, kterým bude majetek podle tohoto zákona převzat nebo vyvlastněn;
5. zaměstnanci uvedení v § 4 zák. č. 16/1947 Sb. mohou žádati o příděl, při čemž mají přednostní právo jako skupiny osob uvedené v § 8, odst. 4;
6. podle § 5 zák. č. 16/1947 Sb. přiznají nositelé veřejnoprávního pojištění starobní nebo invalidní důchod počínajíc dnem, kterým se v důsledku provádění revise skončil pracovní poměr zaměstnance na majetku převzatém nebo vyvlastněném;
7. místo dne 23. června 1945 a počátečního dne účinnosti zákona č. 16/1947 Sb., o nichž se mluví v § 6 zák. č. 16/1947 Sb., nastupuje počáteční den účinnosti tohoto zákona;
8. žádosti podle § 8 zák. č. 16/1947 Sb. jest podati do 60 dnů ode dne, kterým bude majetek převzat nebo vyvlastněn;

9. pro Slovensko platí, pokud jde o §§ 9 a 11 zák. č. 16/1947 Sb., místo ustanovení dekretu č. 12/1945 Sb. a dekretu presidenta republiky ze dne 20. července 1945, č. 28. Sb., o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovanskými zemědělci, obdobná ustanovení nařízení Slovenské národní rady ze dne 23. srpna 1945, č. 104 Sb. n. SNR o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel slovenského národa, ve znění nařízení Slovenské národní rady ze dne 14. května 1946, č. 64 Sb. n. SNR.

(2) Ministr zemědělství se zmocňuje, aby upravil a ve Sbírce zákonů a nařízení vyhlásil v nepřetržitém sledu paragrafů znění zákona č. 16/1947 Sb. pro účely tohoto zákona, jak vyplývá z úpravy provedené v odstavci 1.

§ 10.
Finanční prostředky.

(1) Finanční náklady spojené s prováděním tohoto zákona se uhradí z náhradového fondu, po případě ze státního kolonisačního fondu, podle ustanovení náhradového zákona.

(2) Zálohu 150 milionů Kčs podle § 79 náhradového zákona vrátí ministerstvo zemědělství z přebytků fondu pozemkové reformy (§ 13) po provedení úkolů stanovených tímto zákonem. Zároveň budou splatné i ostatní povinnosti vzešlé vůči finanční státní správě z provádění pozemkové reformy podle záborového zákona a pohledávky fondu za finanční správou a státními podniky, pokud nebudou již dříve započteny na povinnosti státu vůči fondu pozemkové reformy z důvodů § 40 náhradového zákona.

(3) Finanční správa uvolní postupně podle potřeby pro náhradový fond, po případě pro fond pozemkové reformy, zálohu 150 milionů Kčs, při čemž 100 milionů Kčs jest určeno pro země Českou a Moravskoslezskou, 50 milionů Kčs pro Slovensko na přebytek, který vyplyne tomuto fondu z vyúčtování podle odstavce 2.

§ 11.
Majetkové dávky ze zabraného majetku.

Ustanovení §§ 1 až 4 zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 323 Sb., kterým se blíže upravuje dávka z majetku a z přírůstku na majetku u majetku zabraného, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících, platí obdobně též pro majetkové dávky podle zákona ze dne 15. května 1946, č. 134 Sb., o dávce z majetkového přírůstku a o dávce z majetku, s těmito odchylkami:

1. Bude-li zabraný majetek úplně nebo částečně převzat do 10 let od počátečního dne účinnosti tohoto zákona, odepíše se poměrná část dávky z majetku a dávky z majetkového přírůstku, kterými jest dosavadní vlastník povinen, za těchto předpokladů:
   a) dávka z majetku tehdy, je-li hodnota zabraného majetku, zjištěná pro účely této dávky, vyšší než náhrada podle ustanovení tohoto zákona;
   b) dávka z majetkového přírůstku tehdy, je-li částka, kterou byly oceněny jednotlivé majetkové předměty a práva, patřící k zabranému majetku, jako majetkové přírůstky, snížená o hodnotu majetkových úbytků, k nimž došlo u týchž předmětů a práv, vyšší než náhrada připadající na ně podle ustanovení tohoto zákona. Nelze-li takto zjistiti nárok na odpis dávky, sníží se částka, uvedená v předchozí větě, v témž poměru, v jakém jest hodnota zabraného majetku, vypočtená pro dávku z majetku, k náhradě, po případě v jakém poměru by tato hodnota - bez jakýchkoliv přirážek nebo srážek - byla k náhradě, kdyby dosavadní vlastník byl dávkou z majetku povinen.
2. Zhoršil-li se stav převzatého majetku ode dne 15. listopadu 1945 do dne převzetí tak, že zhoršení mělo vliv na stanovení náhrady, připočte se tento úbytek, má-li se zjistiti nárok na odpis dávky, podle č. 1 k náhradě. Naproti tomu se od náhrady odečte hodnota, jakou byly při stanovení náhrady oceněny investice, k nimž došlo po 15. listopadu 1945.

Správa fondů pozemkové reformy.

§ 12.

(1) Správa fondů první pozemkové reformy přísluší ministerstvu zemědělství, které ji na Slovensku vykonává zásadně prostřednictvím pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy, při němž zřídí pro Slovensko též zvláštní účty. Podle účetní uzávěrky ke dni 31. prosince 1938 se zjistí všechny výsledkové účty týkající se nesporně území Slovenska. Podle poměru těchto nesporných položek území Slovenska k celku stejných nesporných položek se přenesou na slovenské účty účiny, které nelze podle předcházející věty místně určiti.

(2) Fond pro zaopatření zaměstnanců velkostatků utvoří pro Slovensko účet, na který převede běžně uhrazující kapitál podle poměru nároků důchodců ze Slovenska k nárokům důchodců z ostatního státního území proti fondu.

(3) Působnost kuratoria Fondu pro zaopatření zaměstnanců velkostatků, jakož i právo státního dozoru podle § 22, odst. 1 vládního nařízení ze dne 8. února 1923, č. 29 Sb., o zřízení fondu pro zaopatření zaměstnanců velkostatků, přecházejí na ministerstvo zemědělství.

(4) Úprava poměrů poštovní spořitelny jako náhradové banky pro pozemkovou reformu (§ 39 zákona ze dne 23. září 1930, č. 143 Sb., o poštovní spořitelně) a fondu československých legionářů pro pozemkovou reformu se provede vládním nařízením.

§ 13.

Ministerstvo zemědělství v dohodě s ministerstvem financí a nejvyšším účetním kontrolním úřadem, na Slovensku též po vyjádření pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy a pověřenectva financí, provede likvidaci náhradového fondu, státního fondu kolonisačního po případě i náhradové banky pro pozemkovou reformu, kompensací vzájemných pohledávek těchto fondů se státní správou a státními podniky, a převede jejich práva a závazky na fond pozemkové reformy, který zřídí. Den, kterým se sloučení provede, vyhlásí ministr zemědělství v Úředním listě a v Úředním věstníku (Úradnom vestníku).

§ 14.
Příslušnost a provádění knihovního pořádku.

(1) Obstarání knihovního pořádku na půdě přidělené podle tohoto zákona a dozor na hospodaření na této půdě přísluší v zemích České a Moravskoslezské Národnímu pozemkovému fondu při ministerstvu zemědělství, na Slovensku pověřenectvu zemědělství a pozemkové reformy.

(2) Ministerstvo zemědělství může přenésti vyhláškou uveřejněnou ve Sbírce zákonů a nařízení na Národní pozemkový fond při ministerstvu zemědělství, na Slovensku na pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy

a) obstarání knihovního pořádku na veškeré půdě, na kterou se vztahují předpisy zákonů o první pozemkové reformě,

b) péči o hospodaření na půdě přidělené podle předpisů zákonů o první pozemkové reformě,

c) provádění předpisů o právních poměrech vztahujících se na půdu přidělenou podle přídělového a malého přídělového zákona, jakož i podle tohoto zákona.

(3) Při provádění knihovního pořádku na veškeré půdě zabrané a přidělené lze užíti přiměřeně ustanovení § 5, odst. 2 a 3, § 6, § 10, § 11, odst. 1 a 2, §§ 12 až 14, § 16, odst. 1 až 2, §§ 17 až 21, § 30, § 31, § 33 a § 34 zák. č. 90/1947 Sb.; ustanovení § 5, odst. 2 a 3 a § 6 lze však užít jen u

těch parcel převzatého majetku [§ 18, písm. a)], stran kterých je ve veřejné knize zapsána poznámka zamýšleného převzetí podle § 9 náhradového zákona.

§ 15.
Nakládání s majetkem podrobeným revisi.

(1) Každé zcizení mezi živými, propachtování a zatížení pozemkového majetku uvedeného v § 1, odst. 1 jest po dobu revise bez souhlasu ministerstva zemědělství neplatné; na Slovensku uděluje souhlas pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy podle směrnic ministerstva zemědělství. Stejně je bez souhlasu ministerstva zemědělství (pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy) nepřípustné exekuční zatížení tohoto majetku, ačli nejde o zajištění nebo vymáhání daní, poplatků a jiných veřejných dávek, jakož i zahájení dražebního řízení na tento majetek.

(2) Pro dražební řízení o majetku uvedeném v § 1, odst. 1 platí i jinak ustanovení § 29 zák. č. 90/1947 Sb.

§ 16.
Výjimky z revise.

(1) Ustanovení tohoto zákona se nevztahují na

a) pozemkový majetek uvedený v § 1, odst. 1, pokud jest ve vlastnictví státu, svazků územní samosprávy nebo výdělkových a hospodářských společenstev (družstev), a s výjimkou těch společenstev (družstev), jejichž členské podíly jsou převážně v rukou manželů, osob příbuzných v řadě přímé nebo pobočné až do čtvrtého stupně, anebo osob s nimi ve stejném stupni sešvagřených, a na půdě nehospodařících, na Slovensku též urbariálních obcí, komposesorátů a pastvinářských společenstev,

b) půdu konfiskovanou podle dekretu č. 12/1945 Sb., dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, nebo podle nařízení č. 104/1945 Sb. n. SNR, ve znění nařízení č. 64/1946 Sb. n. SNR,

c) majetek, který byl znárodněn podle dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 100 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků, nebo podle dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 101 Sb., o znárodnění některých podniků průmyslu potravinářského, ani na majetek, který podle ustanovení § 1, odst. 3, písm. b) dekretu č. 101/1945 Sb. jako rolnický akciový cukrovar nebo rafinerie cukru má býti přeměněn na podnik družstevní, pokud průmyslové podniky mají v nich surovinovou základnu své výroby a pokud jsou nutné k řádnému provozu a rozvoji podniku,

d) šlechtitelské podniky, které od počátečního dne účinnosti tohoto zákona obdržely povolení ke šlechtění osiva a sadby podle příslušných předpisů, pokud tuto činnost skutečně provozují a pokud ji ministerstvo zemědělství (pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy) na návrh příslušného Jednotného svazu zemědělců uzná za nezbytnou.

(2) Ministr zemědělství vyloučí na návrh ministra průmyslu, a pokud jde o průmysl potravinářský, na návrh ministra výživy, na Slovensku též po vyjádření příslušných pověřenců, z dosahu tohoto zákona i pozemky jiných průmyslových podniků, než které jsou uvedeny v odstavci 1, písm. c), pokud jsou nutné k řádnému provozu a rozvoji podniku.

§ 17.
Řízení.

Pro řízení podle tohoto zákona, včetně vyvlastnění půdy podle § 1, odst. 3, platí - s výhradou ustanovení § 8 - přiměřeně příslušné předpisy záborového zákona a zákonů jej doplňující. Vláda může nařízením upraviti správní lhůty a podle potřeby i jiná ustanovení těchto zákonů o řízení.

§ 18.
Užití zákona č. 90/1947 Sb.

Pokud se v tomto zákoně odkazuje na ustanovení zákona č. 90/1947 Sb., rozumí se

a) majetkem konfiskovaným pozemkový majetek, který byl převzat v první pozemkové reformě nebo podle tohoto zákona, počítajíc v to i nemovitý majetek, který dosavadní vlastník poskytl nebo poskytne pro účely pozemkové reformy anebo pozemkových úprav souvisících s pozemkovou reformou (převzatý majetek),

b) fondem, pokud ne ní ustanoveno jinak v § 14, odst. 1 nebo nebude ustanoveno jinak podle § 14, odst. 2, ministerstvo zemědělství, na Slovensku pověřenectvo zemědělství a pozemkové reformy, jednající podle směrnic ministerstva zemědělství.

§ 19.
Poplatková ustanovení.

O poplatcích platí ustanovení §§ 56 až 59 přídělového zákona a §§ 82 a 83 náhradového zákona.

§ 20.
Závěrečné ustanovení.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr zemědělství v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Ďuriš v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.